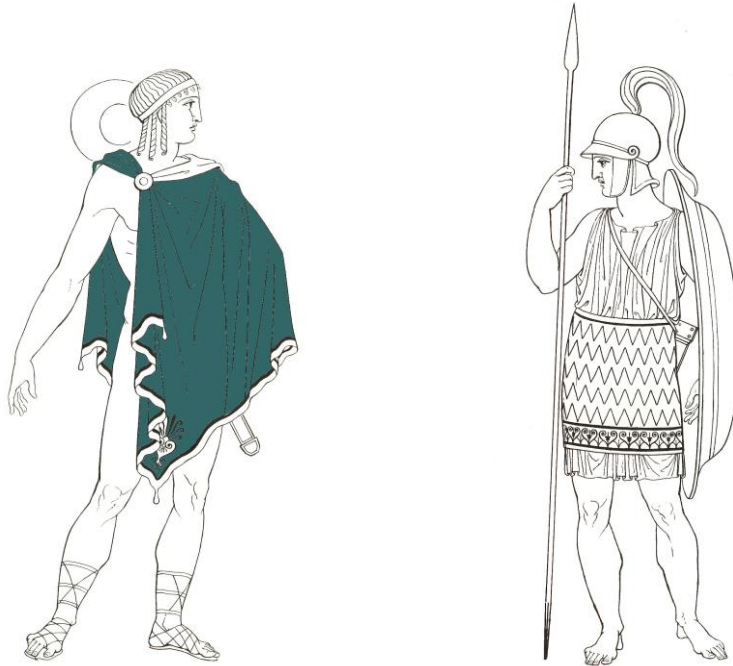


Ένα είδος κοντού ιματίου που έπιαναν στον ένα ώμο ήταν και η *χλαμύδα* που φορούσαν οι έφηβοι, οι ταξιδιώτες, οι πεζοπόροι και οι ιππείς.

Ο *χιτωνίσκος* ήταν ένας, κοντός χιτώνας που φορούσαν συνήθως οι στρατιώτες κάτω από την πανοπλία τους, καθώς και οι χειρονακτικά εργαζόμενοι. Με *χιτωνίσκο* απεικονίζονται συχνά η Άρτεμις και οι Αμαζόνες.



Στο αγγείο απεικονίζονται τέσσερις μορφές: ένας πολεμιστής, ο Ερμής, η Αθηνά και ένας άνδρας.

- Ποιος από τους τέσσερις φορεί χλαμύδα
- Ο πολεμιστής κάτω από την πανοπλία φορεί (υπογράμμισε τη σωστή λέξη)

Ιμάτιο χιτωνίσκο χλαμύδα



Μελανόμορφος αμφορέας, 540-530 π.Χ.

Οι άντρες φορούσαν με διάφορους τρόπους το *ιμάτιο*, τις πιο πολλές φορές όμως κατάσαρκα. Στις παραστάσεις των μελανόμορφων αγγείων βλέπουμε συχνά άντρες να φορούν το ιμάτιο πάνω από το χιτώνα τυλιγμένο γύρω από τους ώμους και να πέφτει το ίδιο και από τις δύο πλευρές. Σε άλλες παραστάσεις φορούν το ιμάτιο *επί τα «δεξιά»*, το ύφασμα περνάει κάτω από το δεξιό ώμο και καλύπτει τον αριστερό. Άλλοτε πάλι, σε σκηνές κυρίως συμποσίων, φορούν *χαλαρά* ένα κοντό ιμάτιο ή, αν πρόκειται για σκηνή σε εξωτερικό χώρο, είναι καλυμμένοι με το ιμάτιο από το κεφάλι ως τα πόδια

Παρατήρησε στο αγγείο με πόσους τρόπους μπορούσαν να φορέσουν οι άντρες το
(συμπλήρωσε τη λέξη που ταιριάζει).



Ερυθρόμορφη πελίκη, 450 – 440 π. Χ.

Ένδυμα από μάλλινο συνήθως ύφασμα που φορούσαν γυναίκες. Πριν τυλίξουν το ύφασμα γύρω από το σώμα τους, το αναδίπλωναν στο πάνω μέρος σχηματίζοντας το *απόπτυγμα*. Το ρούχο στερεωνόταν στους ώμους με *πόρπες* ή *περόνες*. Στη μέση άλλοτε φορούσαν ζώνη και άλλοτε όχι. Οι πτυχές που δημιουργούνται πάνω από τη μέση, από το ζώσιμο του ρούχου, ονομάζονται *κόλπος*.

Ο Δωρικός πέπλος φοριόταν χωρίς ζώνη και ήταν ανοιχτός στο πλάι, «*φαινομηρίς*».



Στο αγγείο απεικονίζεται μία γυναικεία μορφή που φορεί πέπλο. Σε ποια από τις 3 μορφές του σχεδίου (δεξιά) αντιστοιχεί; Κύκλωσε τον αριθμό που πιστεύεις.

1.

2.

3.



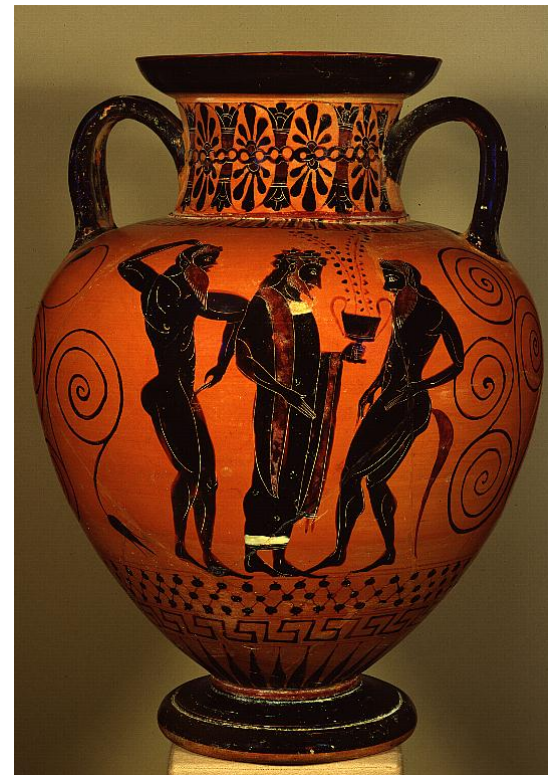
Ερυθρόμορφη πελίκη, 450 – 440 π. Χ.

Ένδυμα από λεπτό ύφασμα, λινό ή μάλλινο, που φορούσαν άνδρες και γυναίκες κατάσαρκα. Ήταν ραμμένος στο ένα πλάι και γι' αυτό τον φορούσαν από το κεφάλι και τον συγκρατούσαν στους ώμους με κουμπιά ή πόρπες ώστε να σχηματίζονται μακριά ή κοντά μανίκια – *χειριδωτός* και *αχειρίδωτος*. Ο χιτών ήταν κοντός ή μακρύς (ποδήρης) και συνήθως φορούσαν ζώνη. Πάνω από το χιτώνα, άνδρες και γυναίκες φορούσαν συνήθως το *ιμάτιο*, ένδυμα από χοντρό μάλλινο ύφασμα.

Οι άνδρες φορούσαν τον χιτώνα μακρύ ως τα πόδια ή κοντό (οι πολεμιστές κάτω από την πανοπλία) και το ιμάτιο ως επανωφόρι, πάνω από τον χιτώνα ή χωρίς άλλο ένδυμα από κάτω.

Ο θεός Διόνυσος είναι ντυμένος με:
(υπογράμμισε δύο λέξεις)

πέπλο, χιτώνα, γλαμύδα, ιμάτιο, χιτωνίσκο



Μελανόμορφος αμφορέας, 540-530 π.Χ.

Σίγουρα θα θέλεις να μάθεις πως ντύνονταν τα παιδιά στην αρχαία Ελλάδα! Τα ρούχα τους δεν είχαν συνήθως ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, αλλά θύμιζαν τα ενδύματα των ενηλίκων, προσαρμοσμένα βέβαια στο σώμα και στις ανάγκες των παιδιών. Γι' αυτό συνήθως τα παιδιά φορούσαν κοντούς χιτώνες, ώστε να μπορούν να παίζουν και να κινούνται ελεύθερα.

Παρατήρησε την πήλινη κουκλίτσα – «νευρόσπαστο»:

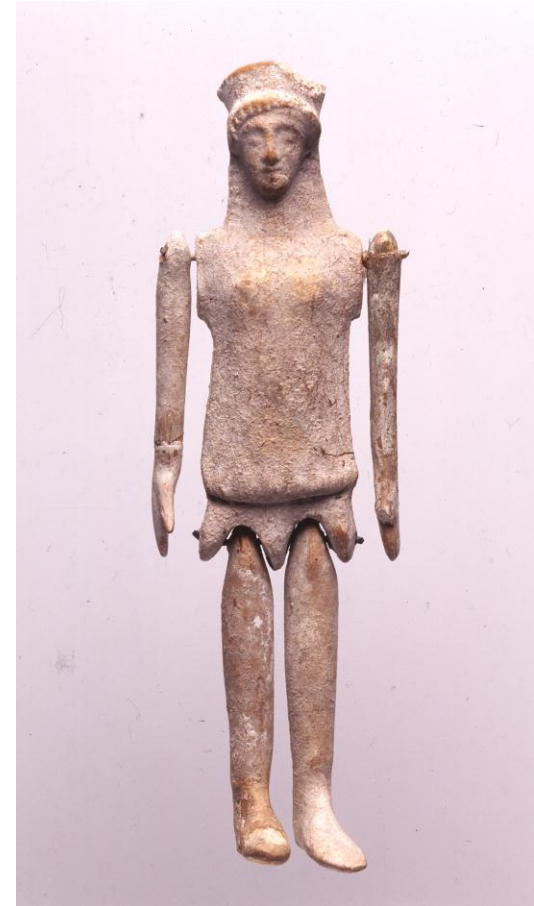
Τα χέρια και τα πόδια της ήταν στερεωμένα στο σώμα με λεπτό συρματάκι, ώστε να μπορεί να τα κινεί.

Το ένδυμα που φορεί είναι: (υπογράμμισε τη σωστή λέξη)

Πέπλος

Κοντός χιτώνας

Χειριδωτός (με μανίκια) χιτώνας

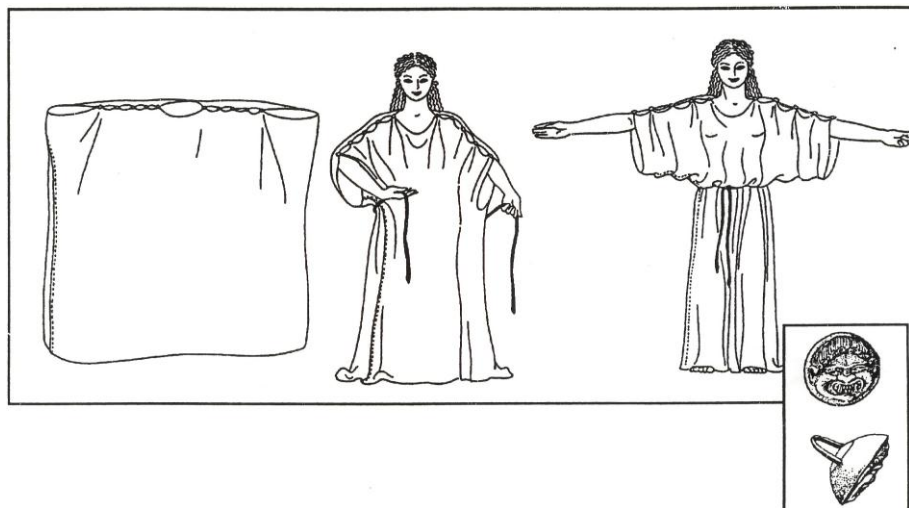


Πήλινη κούκλα («Νευρόσπαστο»), 490 π. Χ.

Ο *χιτώνας* ήταν ένα ένδυμα που φορούσαν άνδρες και γυναίκες. Ανάλογα αν είχε μακριά ή κοντά μανίκια ονομαζόταν *χειριδωτός* ή *αχειρίδωτος* και οι γυναίκες φορούσαν σχεδόν πάντα ζώνη.

Το γυναικείο *ιμάτιο* ήταν και αυτό ένα ένδυμα από χοντρό, μάλλινο συνήθως ύφασμα που οι γυναίκες φορούσαν πάνω από το χιτώνα ως πανωφόρι με διάφορους τρόπους. Συχνά μάλιστα κάλυπταν το κεφάλι τους με αυτό.

Για το Ιωνικό Ιμάτιο που βλέπουμε να φορούν οι Κόρες της Ακρόπολης έχουν γίνει πολλές συζητήσεις, όσον αφορά την ακριβή μορφή του, χωρίς όμως τα συμπεράσματα να έχουν γίνει αποδεκτά από όλους. Πρόκειται για ένα στενό ορθογώνιο ύφασμα που τυλίγεται κατά μήκος του πάνω μέρος του κορμού, περνάει κάτω από το αριστερό χέρι σχηματίζοντας μια αναδίπλωση και στερεώνεται πάνω στο δεξιό ώμο με πόρπες ή κουμπιά.



Το όνομα *Ταναγραίης* δόθηκε στα πήλινα γυναικεία αγαλματάκια, σαν κι αυτό που βλέπεις μέσα στην προθήκη. Παριστάνουν γυναίκες ντυμένες με ωραία και πλούσια ρούχα και βρέθηκαν από τους αρχαιολόγους στην Τανάγρα της Βοιωτίας.

Η *Ταναγραία* που βρίσκεται στο Μουσείο μας, φορεί χιτώνα και ιμάτιο, τα μαλλιά της είναι χτενισμένα με μεγάλη προσοχή και στο αριστερό της χέρι κρατεί ένα *ριπίδιο* – βεντάλια.

Παρατήρησε τα ίχνη από τα χρώματα που σώζονται: Ποια ξεχωρίζεις;

.....



Ειδώλιο «Ταναγραίας», 325 – 300 π. Χ.